

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES

ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ 2025 GELİŞMELERİ VE BEKLENTİLER

DR.CAN FUAT GÜRLESEL
EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
TEMMUZ 2025

2025 YILINDA DÜNYA EKONOMİSİNİ ETKİLEYEN UNSURLAR

TİCARET TARİFELERİ VE MÜZAKERELERİ

JEOPOLİTİK GELİŞMELER

PARA POLİTİKALARI

TİCARET MÜZAKERELERİNDE SON DURUM (29 TEMMUZ İTİBARIYLA)

1	ABD, ÇOK SAYIDA ÜLKE İLE ANLAŞMALARI TAMAMLADI
2	DİĞER ÜLKELERLE MÜZAKERELER 1 AĞUSTOS'A KADAR SÜRECEK
3	DİĞER ÜLKELERLE ANLAŞMA OLMAZSA TARİFELER 1 AĞUSTOS TARİHİNDE UYGULANMAYA BAŞLANACAK

ABD'İNİN 1 AĞUSTOS'TAN İTİBAREN UYGULAYACAĞI TARİFELER

ÜLKELER	GENEL NİHAİ TARİFE	METALLER	OTOMOTİV
AVRUPA BİRLİĞİ	15	50	15
İNGİLTERE	10	0	10
VİETNAM	20	50	25
ENDONEZYA	19	50	25
ÇİN	HENÜZ AÇIKLANMADI (TAHMİN (% 30-40))	50	25
AB	30	50	25
KANADA	35	50	25
MEKSİKA	30	50	25
GÜNEY KORE	25	50	25
JAPONYA	25	50	25
TAYLAND	36	50	25
KAMBOÇYA	36	50	25
BANGLADEŞ	35	50	25
LAOS	40	50	25
BURMA (BİRMANYA)	40	50	25
MALEZYA	25	50	25
KAZAKİSTAN	25	50	25
GÜNEY AFRİKA	30	50	25
TUNUS	25	50	25
SİRBİSTAN	35	50	25
BREZİLYA	50	50	25
CEZAYİR	30	50	25
FİLİPİNLER	25	50	25

TARİFELERİN ETKİLERİ OLUMSUZ

1	DÜNYA EKONOMİSİNDE YAVAŞLAMA
2	DÜNYA TİCARETİNDE DARALMA
3	RESESYON VE ENFLASYON RİSKİ
4	PARA POLİTİKALARINDA BELİRSİZLİK

DÜNYA EKONOMİSİ

2025 YILINDA POTANSİYELİN ALTINDA BÜYÜYECEK

	ULUSLARARASI PARA FONU	DÜNYA BANKASI	DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ	BM TİCARET VE KALKINMA TEŞKİLATI
DÜNYA EKONOMİSİ YÜZDE	2,3	2,3	2,2	2,3
GELİŞMİŞ ÜLKELER YÜZDE	1,4	1,3	0,9	1,0
GELİŞEN ÜLKELER YÜZDE	3,7	3,8	4,0	4,0

ULUSLARARASI PARA FONU BÜYÜME BEKLENTİLERİ

	2024 YÜZDE	2025 TAHMİNİ YÜZDE (OCAK 2025)	2025 TAHMİNİ YÜZDE (NİSAN 2025)
DÜNYA	2,8	2,9	2,3
GELİŞMİŞ ÜLKELER	1,8	1,9	1,4
ABD	2,8	2,8	1,8
EURO BÖLGESİ	0,9	1,0	0,8
AVRUPA BİRLİĞİ	1,1	1,4	1,2
ALMANYA	-0,2	0,3	0,0
JAPONYA	0,1	1,1	0,6
BİRLEŞİK KRALLIK	1,1	1,6	1,1
DİĞER GELİŞMİŞ ÜLKELER	2,2	2,1	1,8
GELİŞEN ÜLKELER	4,3	4,2	3,7
ASYA ÜLKELERİ	5,3	5,1	4,5
ÇİN	5,0	4,6	4,0
HİNDİSTAN	6,5	6,5	6,2
ORTA VE DOĞU AVRUPA	3,4	2,2	2,1
RUSYA	4,1	1,4	1,5
ORTA DOĞU VE KUZEY AFRİKA	1,8	3,5	2,6
ORTA ASYA / KAFKASLAR	2,4	3,6	3,0
SAHRA AFRİKA	4,0	4,2	3,8
LATİN AMERİKA	2,4	2,5	2,0
TÜRKİYE	3,2	2,6	2,7

2025 DÜNYA TİCARETİ İÇİN 4 SENARYO

SENARYOLAR	DÜNYA TİCARETİ DARALMA MİKTAR OLARAK YÜZDE	DÜNYA TİCARETİ MİLYAR DOLAR
SADECE ABD VE ÇİN ARASINDA TARİFELER UYGULANIRSA	-0,5	24.300
ABD TÜM ÜLKELERE TARİFE UYGULARSA	-2,9	23.700
ABD TÜM ÜLKELERE TARİFE UYGULAR + DİĞER ÜLKELER DE ABD'YE TARİFE UYGULAR	-3,5	23.575
ABD TÜM ÜLKELERE TARİFE UYGULAR + DİĞER ÜLKELER DE ABD'YE TARİFE UYGULAR + DÜĞER ÜLKELER ARASI TARİFELER UYGULANIR	-4,3	23.360

AÇIKLANAN TARİFELER NEDENİYLE KÜRESEL RESESYON VE ENFLASYON ENDİŞELERİ ORTAYA ÇIKTI

FAİZ İNDİRİMİ ?

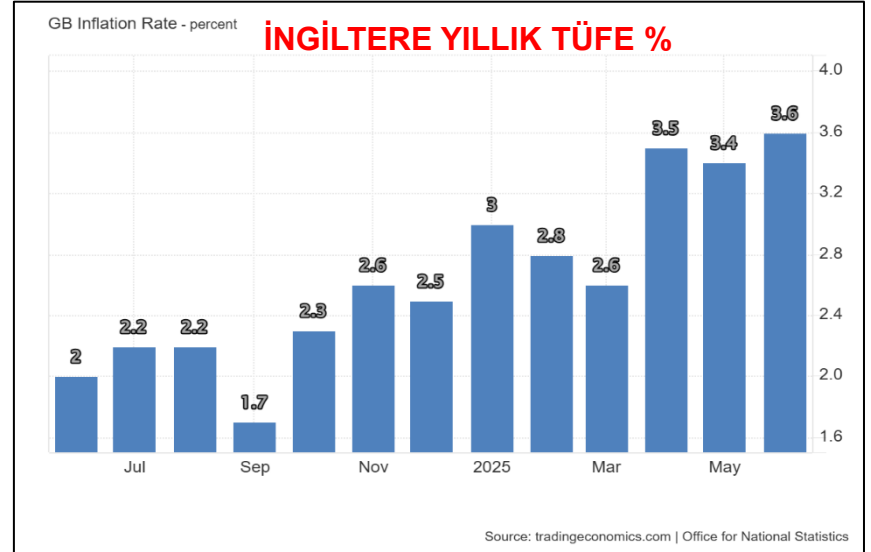
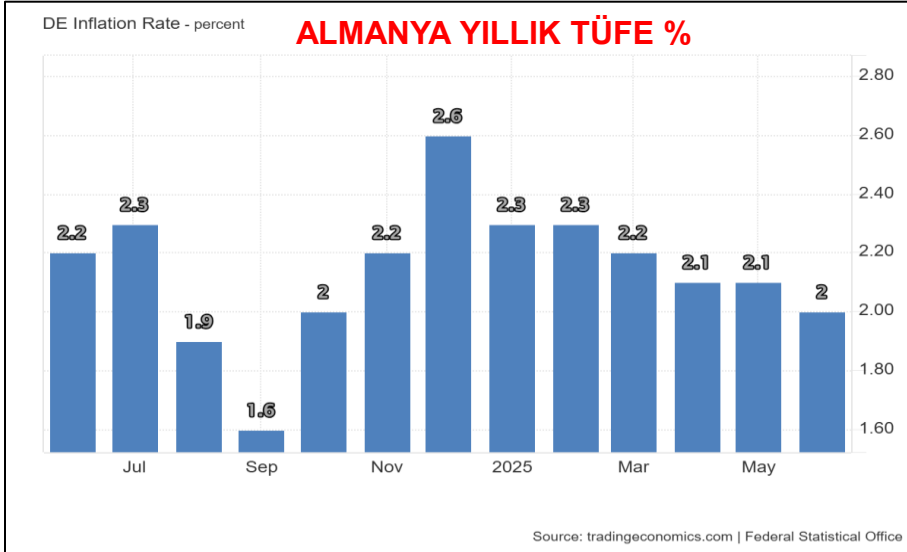
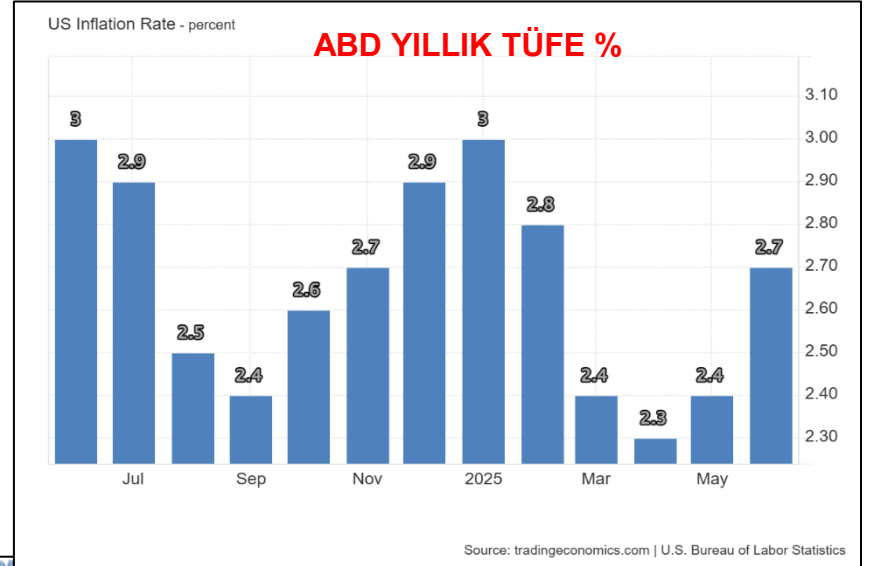
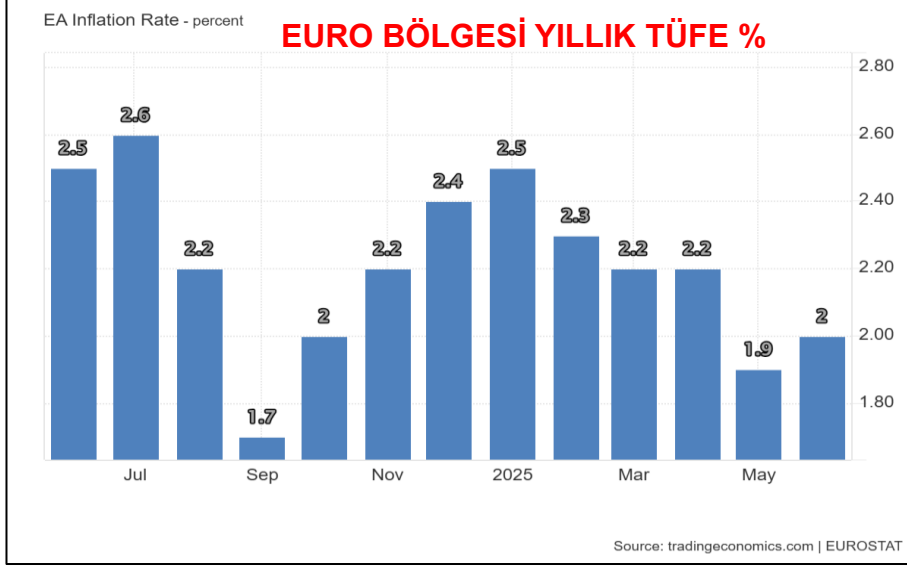
MERKEZ
BANKALARI
NE
YAPACAK?

FAİZ ARTIŞI ?

INFLATION

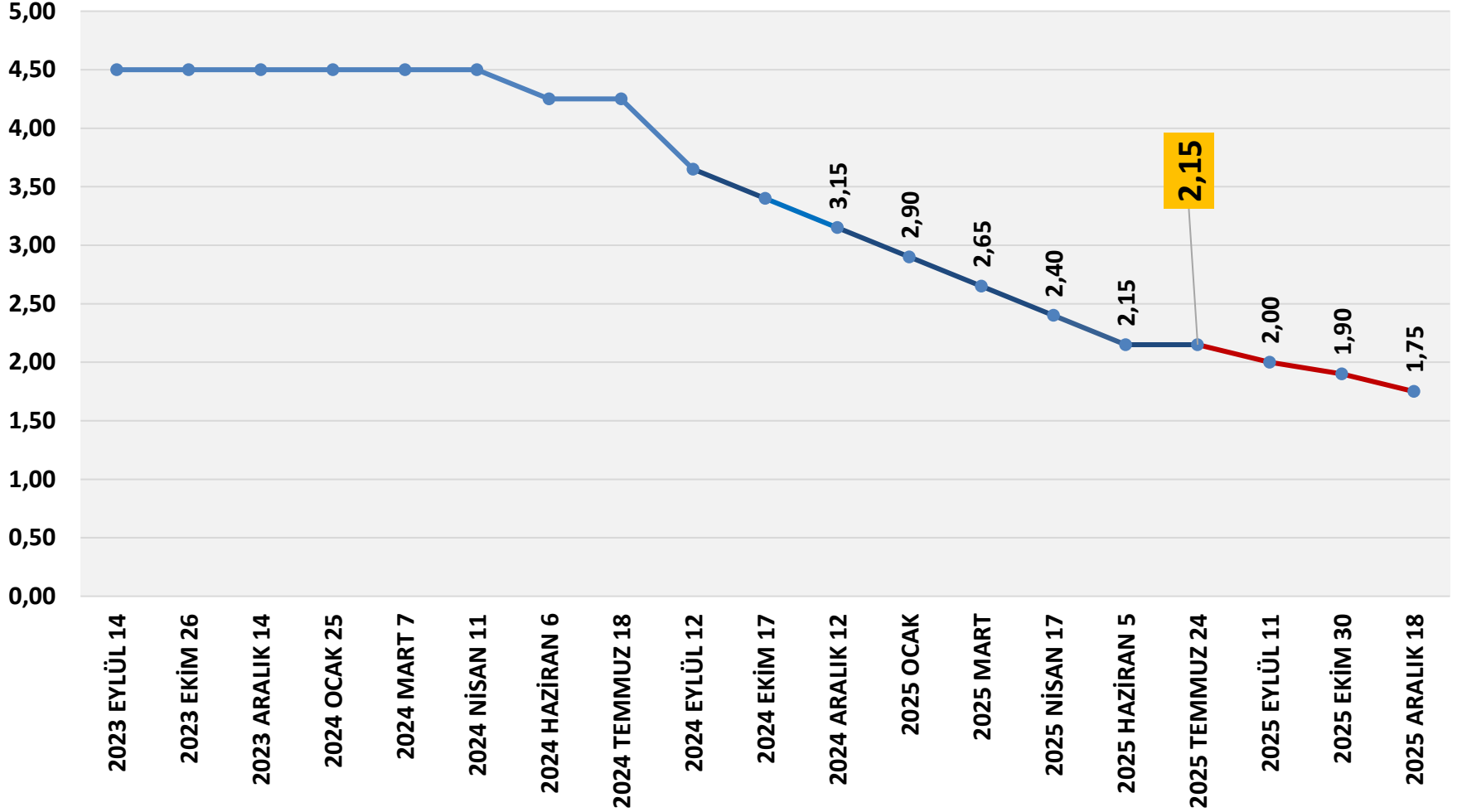
ENFLASYON AB'DE DÜŞÜYÜR, ABD VE İNGİLTERE'DE YÜKSELİYOR

AVRUPA MERKEZ BANKASI POLİTİKA FAİZİ YÜZDE 2,15'E İNDİ FAİZ İNDİRİMLERİ DEVAM EDECEK

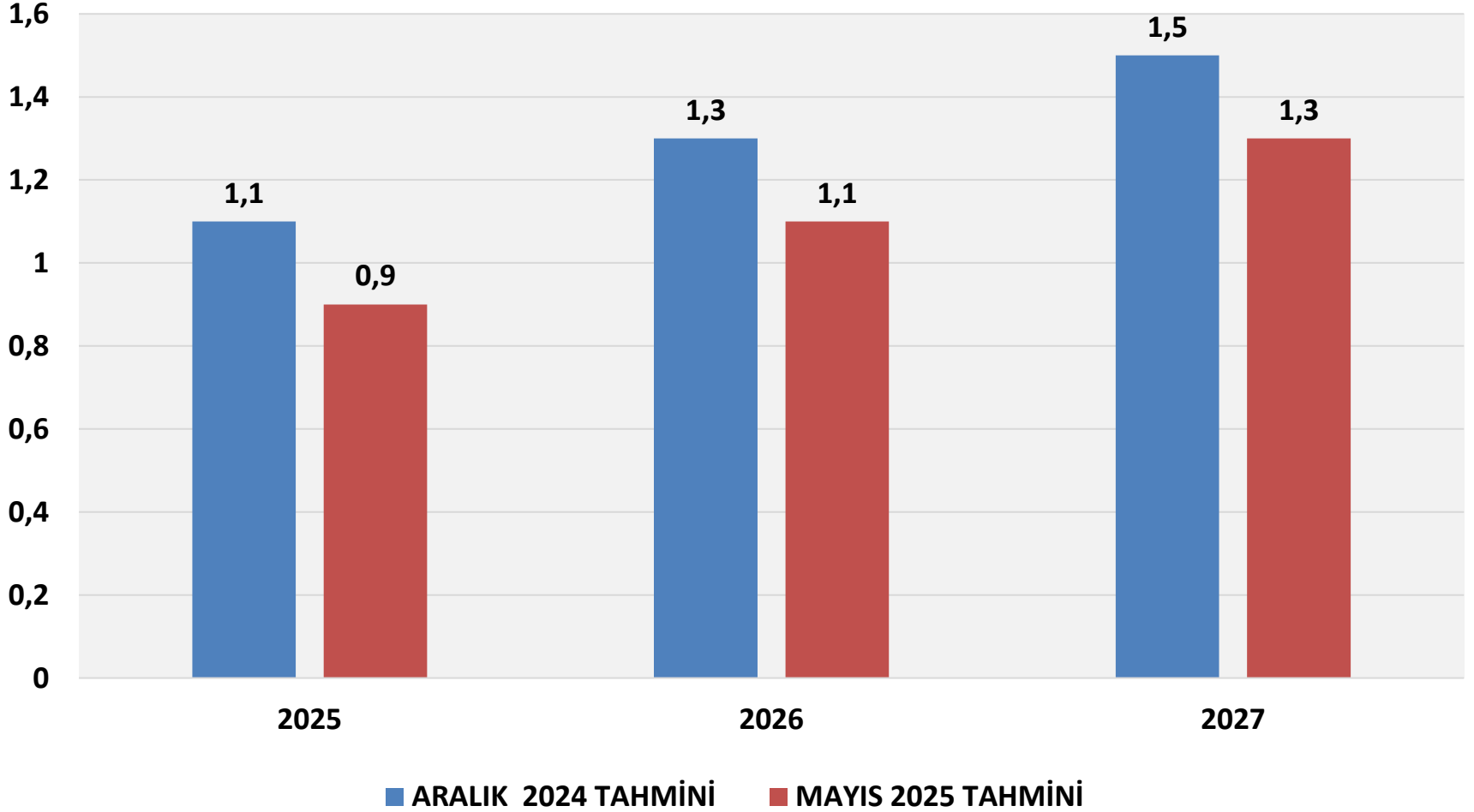
AVRUPA MERKEZ BANKASI POLİTİKA FAİZİ YÜZDE

AVRUPA MERKEZ BANKASI BÜYÜME TAHMİNLERİ

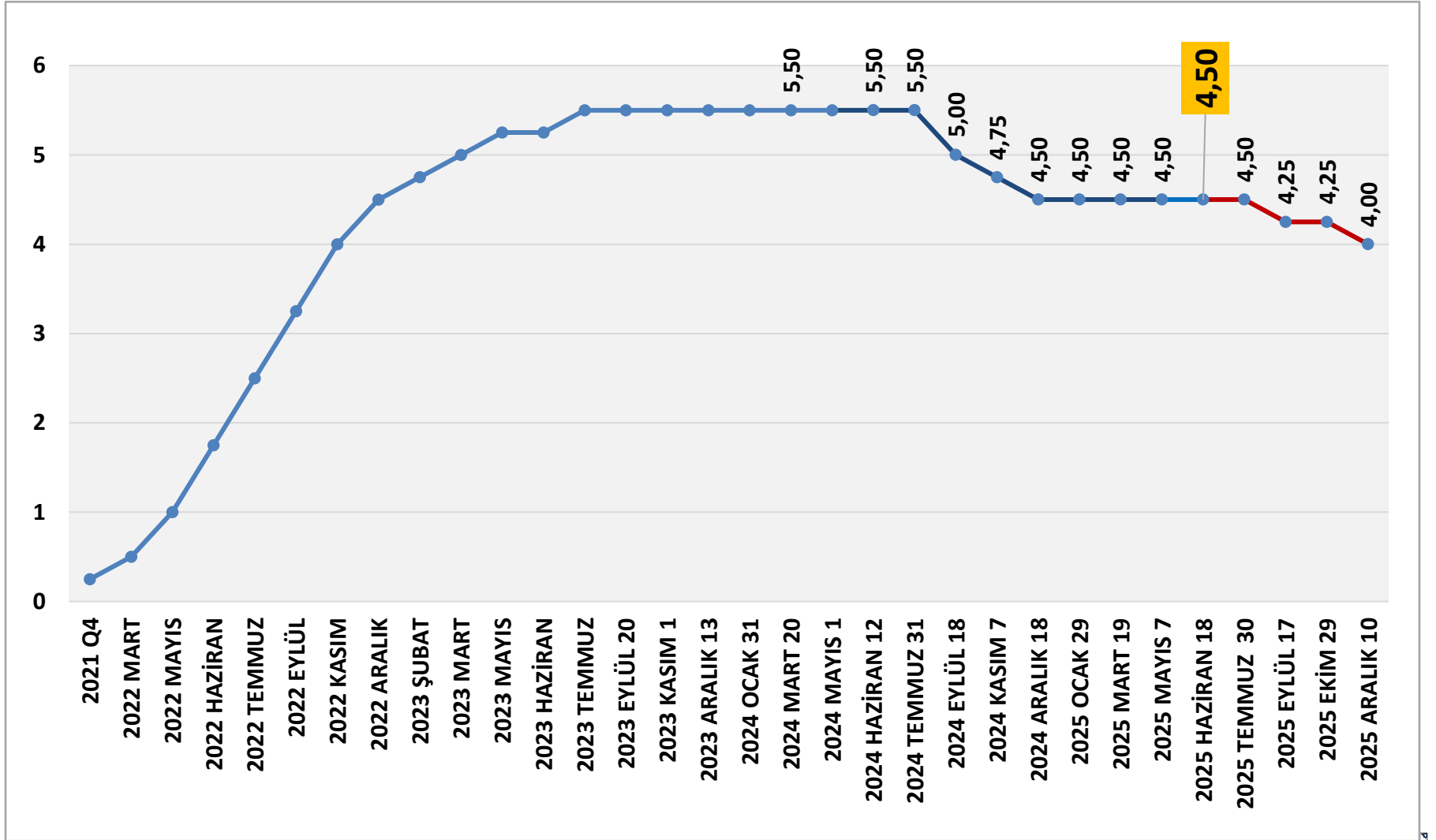
EURO BÖLGESİ BÜYÜME TAHMİNİ YÜZDE

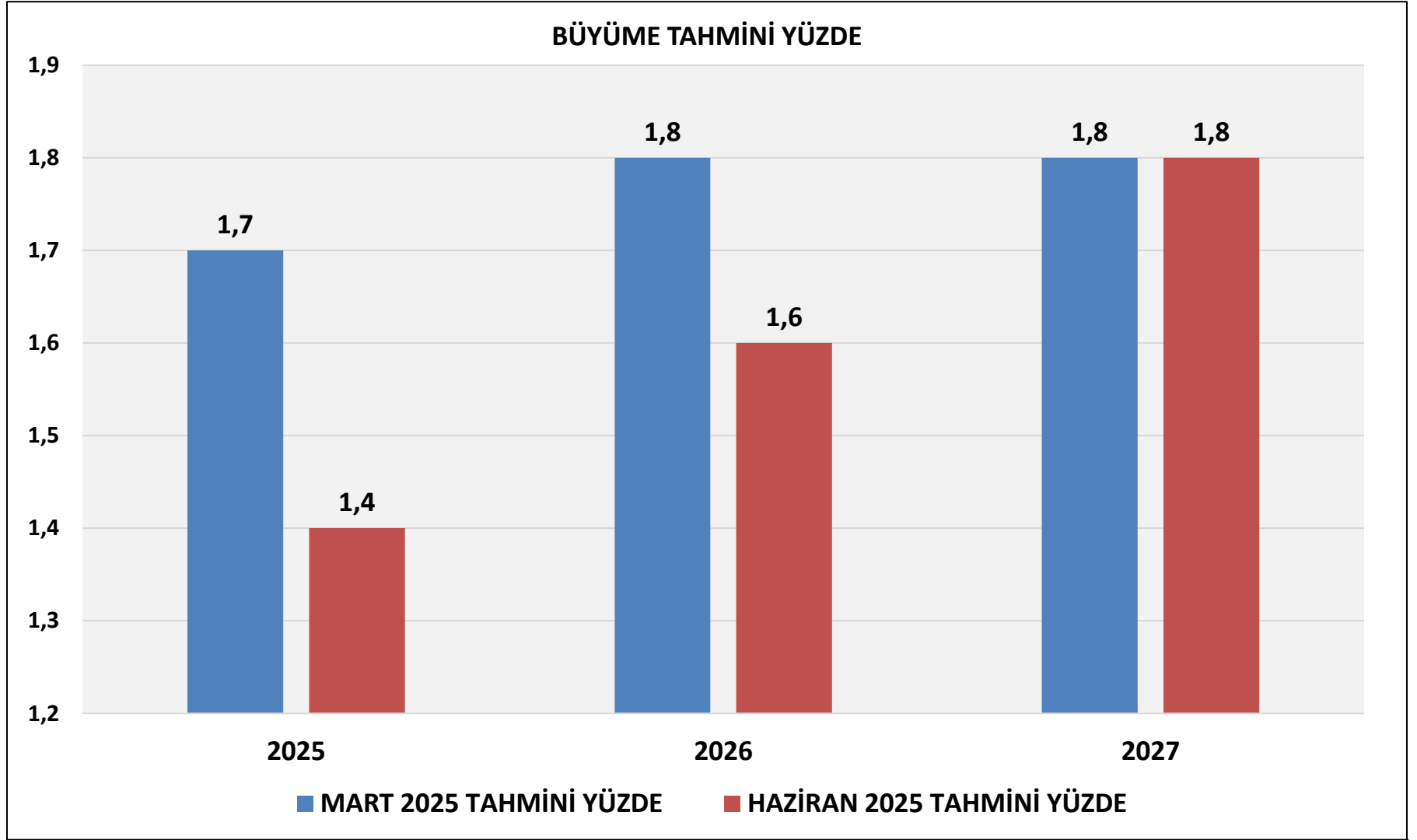
ABD MERKEZ BANKASI FAİZ İNDİRİMLERİ BEKLENTİLERİ 2025

BELIRSİZLİK ORTAMINDA ABD MERKEZ BANKASI FAİZ İNDİRİMİNDE TEMKİNLİ

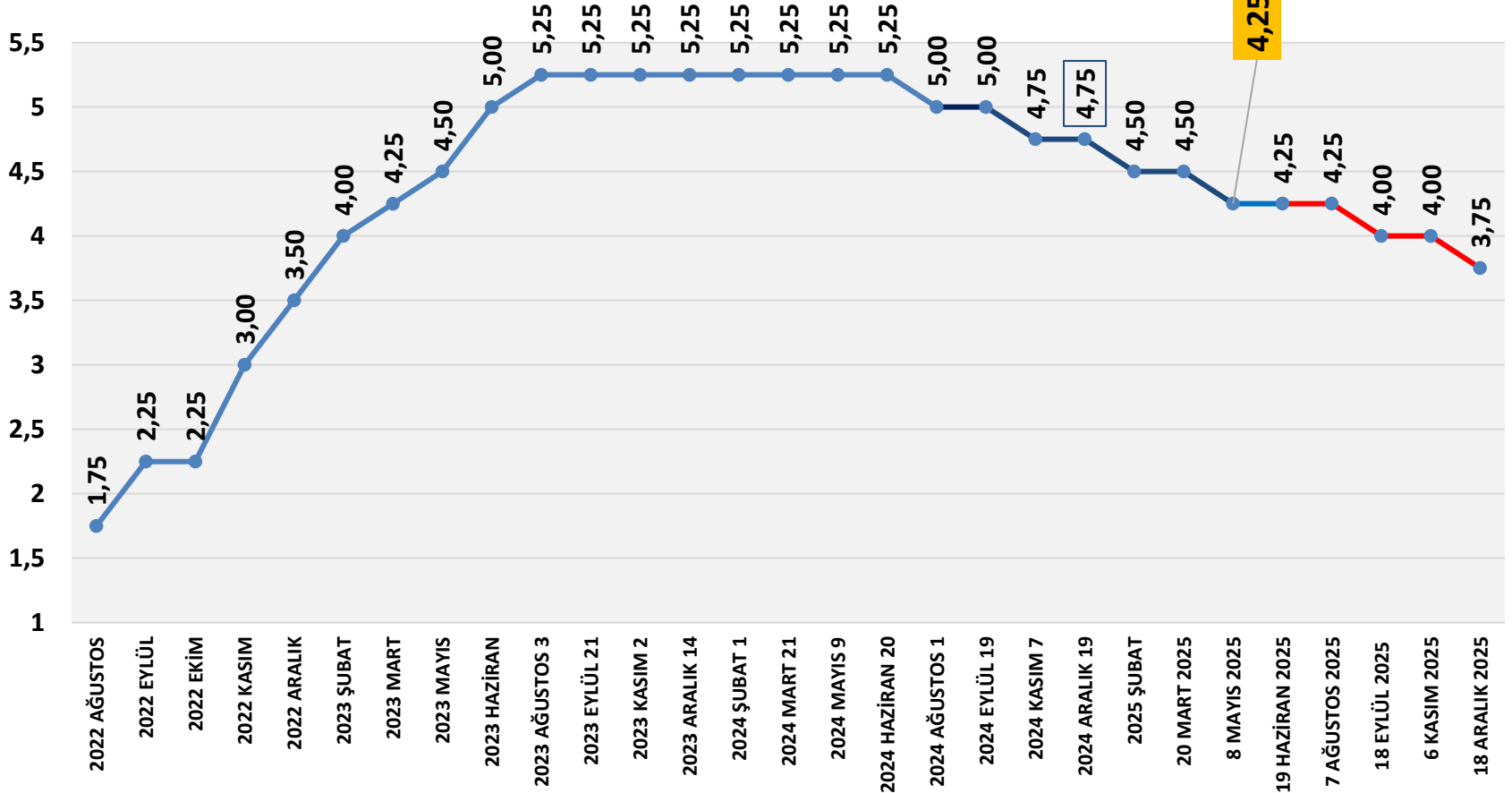
ABD MERKEZ BANKASI BÜYÜME TAHMİNLERİ

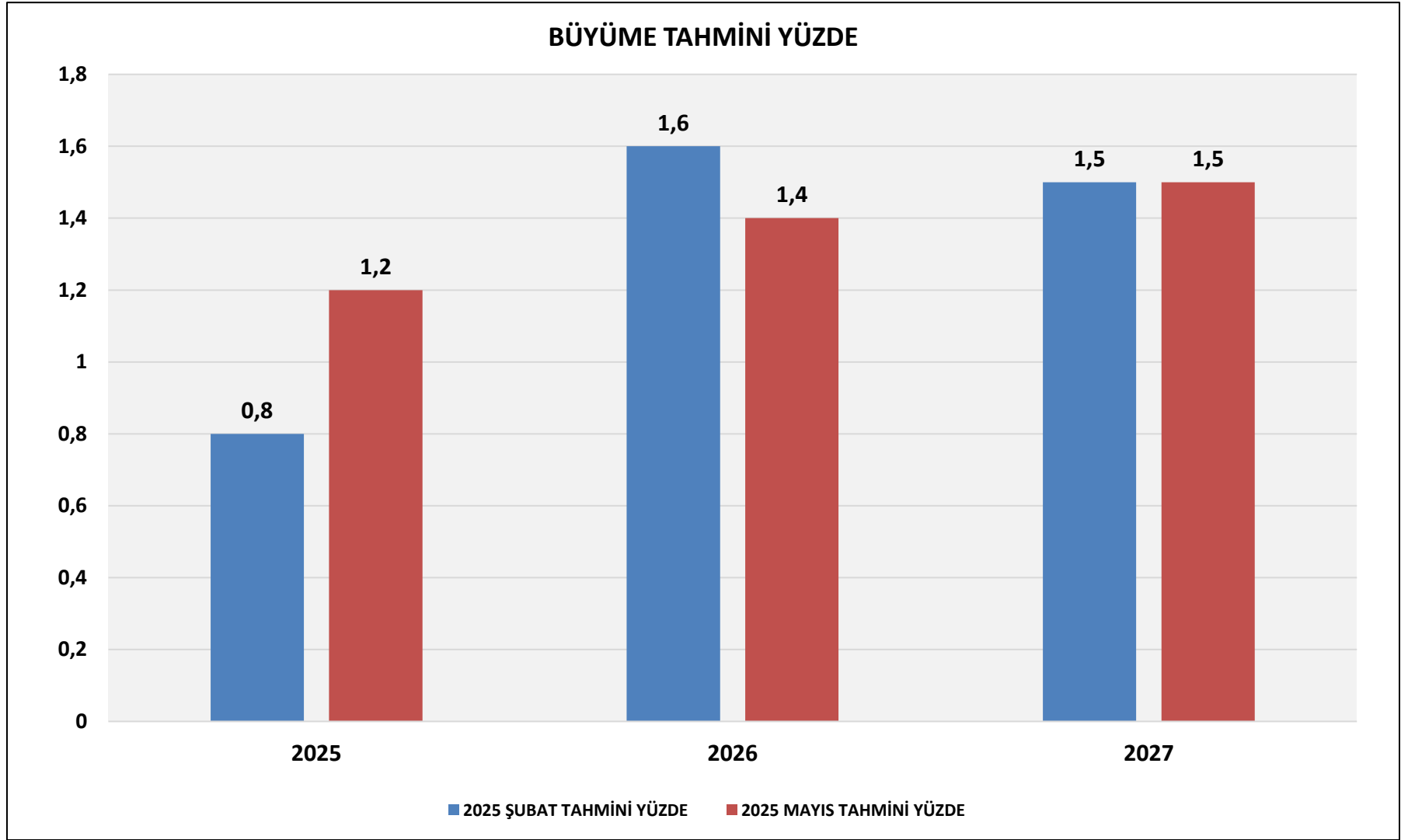
İNGİLTERE MERKEZ BANKASI FAİZ İNDİRİMİ BEKLENTİLERİ 2025

MERKEZ BANKASI MAYIS AYINDA FAİZ İNDİRDİ, 2 FAİZ İNDİRİMİ DAHA BEKLENİYOR

İNGİLTERE MERKEZ BANKASI POLİTİKA FAİZİ YÜZDE

İNGİLTERE MERKEZ BANKASI BÜYÜME BEKLENTİLERİ

EURO-DOLAR PARİTESİ

TİCARET MÜZAKERELERİ VE JEOPOLİTİK GELİŞMELER BELİRLEYİCİ

DOLAR-STERLİN PARİTESİ

ZAYIFLAYAN DOLAR KARŞISINDA STERLİN DEĞER KAZANIYOR

JEOPOLİTİK GELİŞMELER

**RUSYA-UKRAYNA;
UKRAYNA-RUSYA ARASINDA GÖRÜŞMELER YAPILIYOR
ÇATIŞMALAR SÜRÜYOR, RUSYA ATEŞKESE UZAK
RUSYA'YA ATEŞKES İÇİN AĞUSTOS ORTASINA KADAR ZAMAN
VERİLDİ
AĞIR YAPTIRIMLAR OLACAK + ÇATIŞMALAR ŞİDDETLENEBİLİR**

**SURİYE
GRUPLAR ARASI ÇATIŞMALAR YAŞANIYOR
İSRAİL DOĞRUDAN MÜDAHİL
İSTİKRAR VE İÇ BARIŞ ZORLANIYOR**

**İSRAİL-GAZZE-ORTADOĞU
GAZZE HAREKATI SÜRÜYOR**

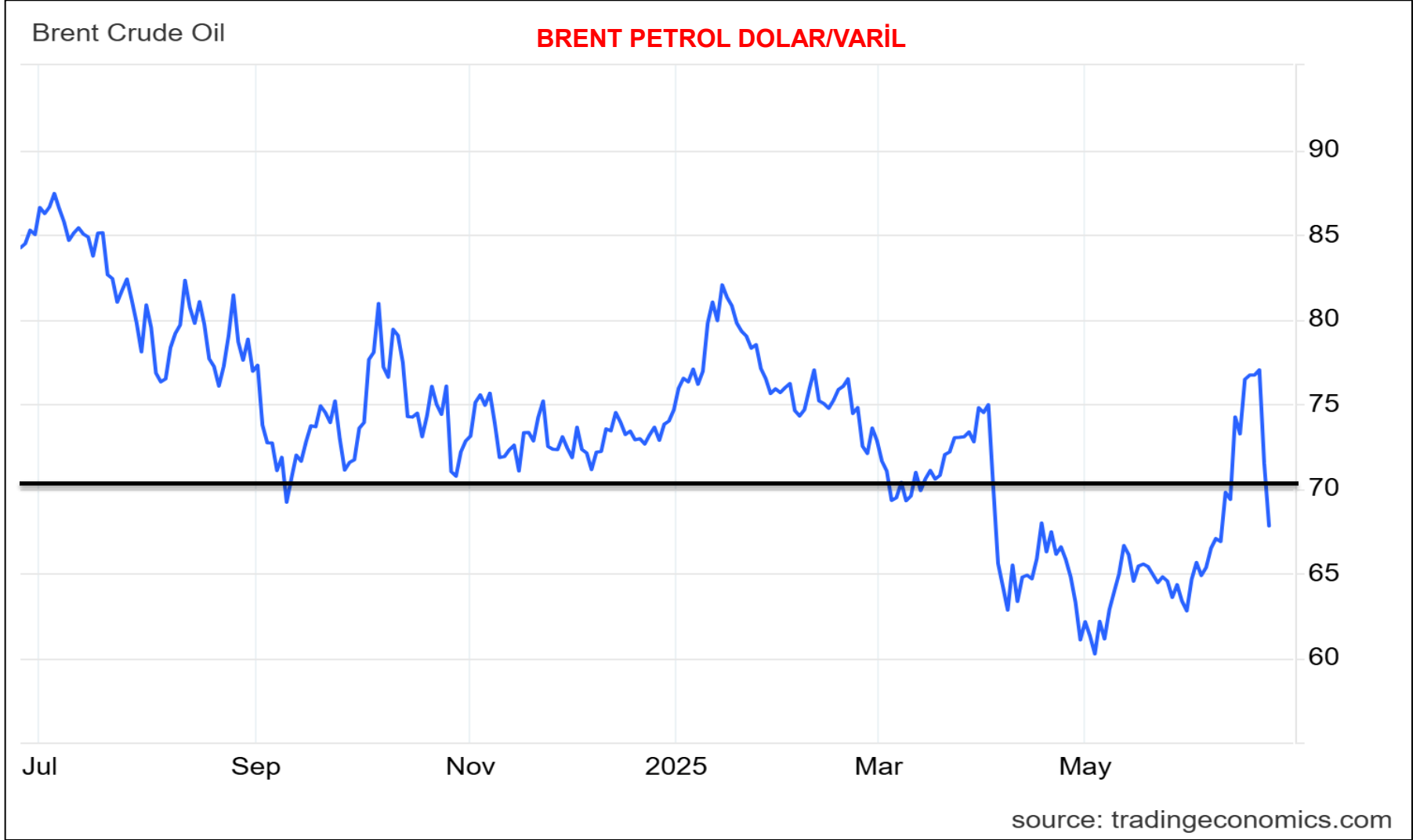
**İRAN
İSRAİL-İRAN 12 GÜN SAVAŞI + İRAN'IN NÜKLEER PROGRAMI
VURULDU + ATEŞKES
İRAN İLE NÜKLEER MÜZAKERELER YAPILIYOR**

**ABD-ÇİN
İKİLİ İLİŞKİLER DURAĞAN**

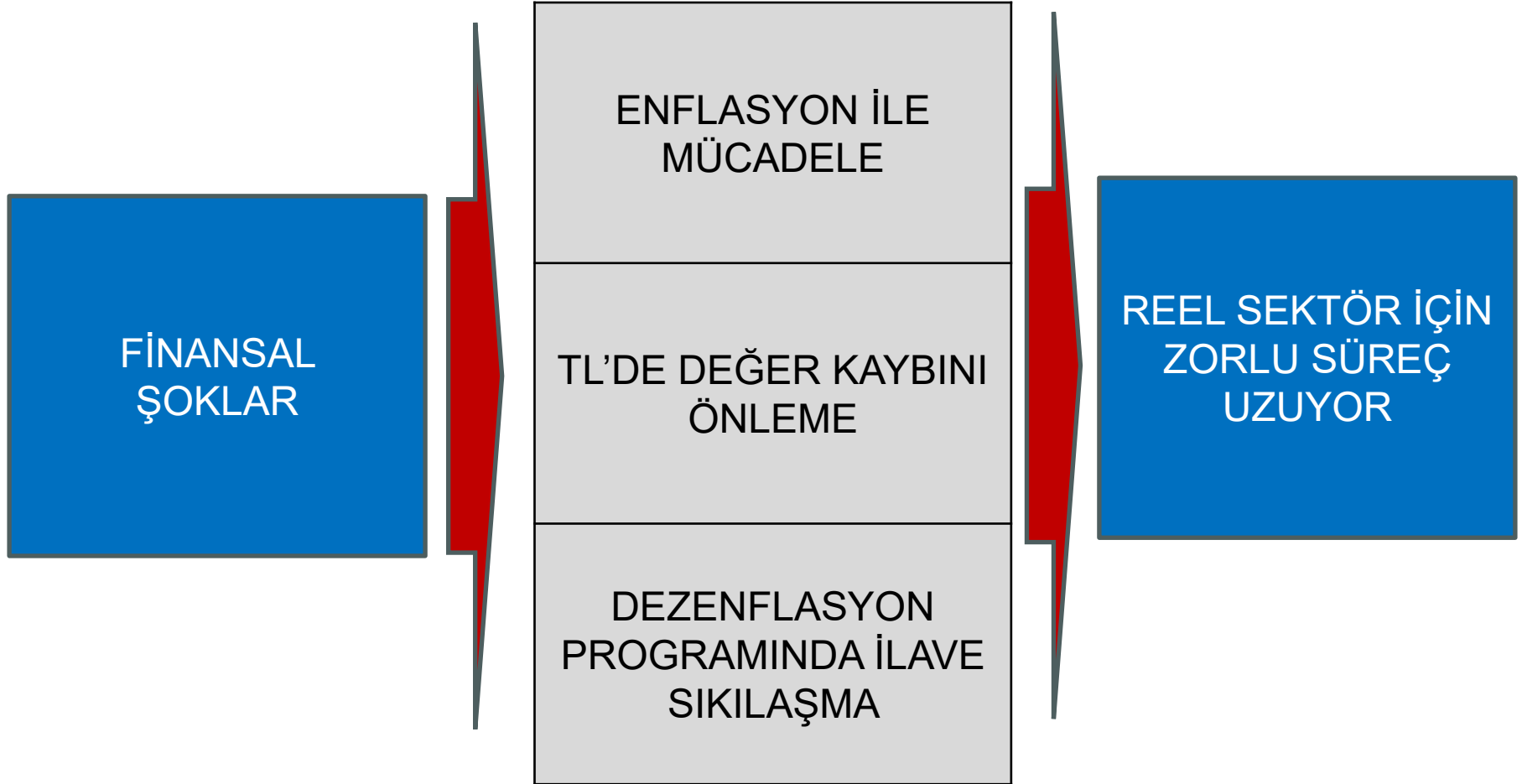
İSAİL-İRAN SAVAŞI İLE ARTAN PETROL (ENERJİ) FİYATLARI ATEŞKES İLE GERİLEDİ

TÜRKİYE EKONOMİSİ İKİNCİ YARI İÇİN BEKLENTİLER

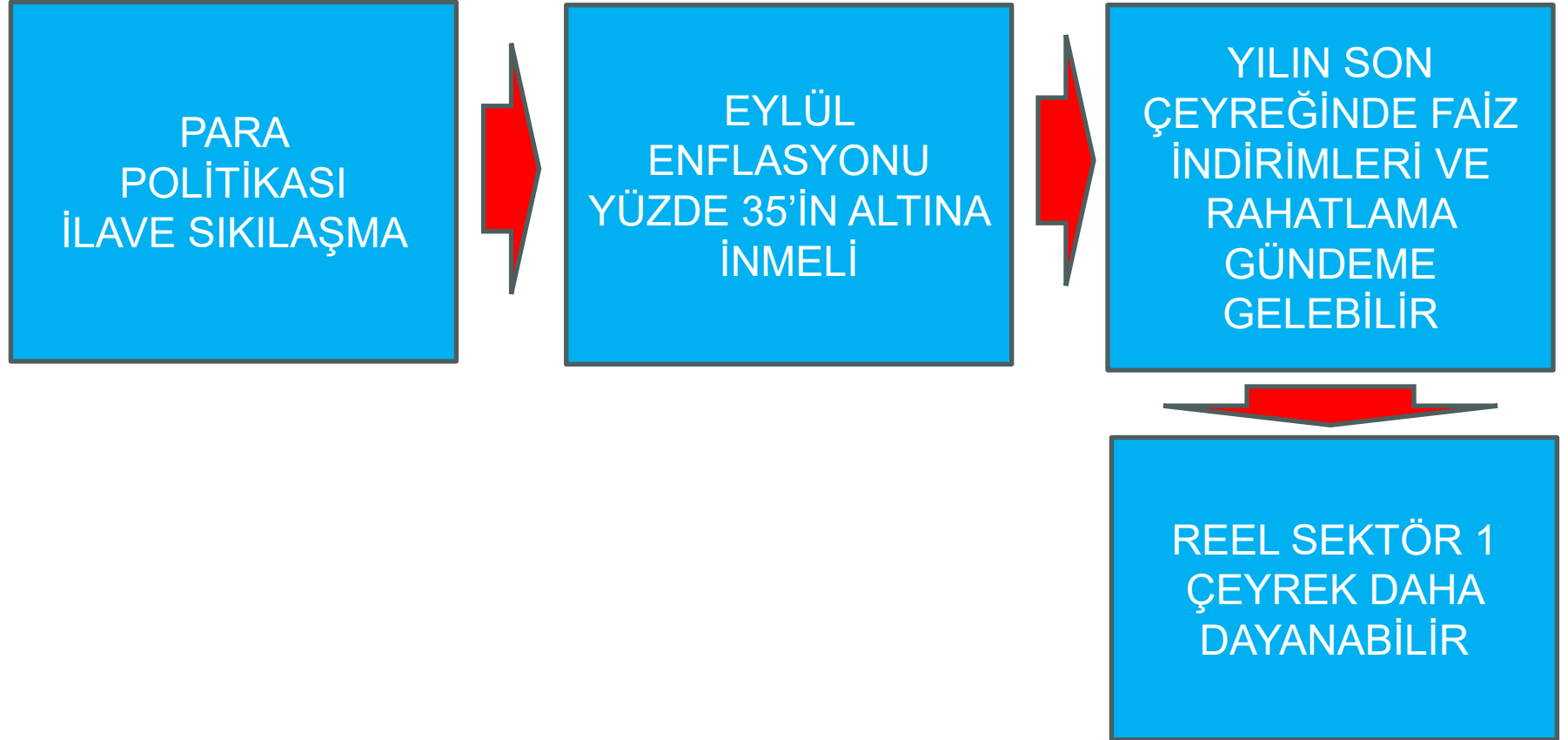

19 MART SONRASI DEZENFLASYON PROGRAMINA DESTEK İÇİN İLAVE ÖNLEMLER UYGULANIYOR; REEL SEKTÖR ZORLANIYOR, TEMMUZ AYINDAN İTİBAREN GEVŞEME BEKLENTİSİ VAR

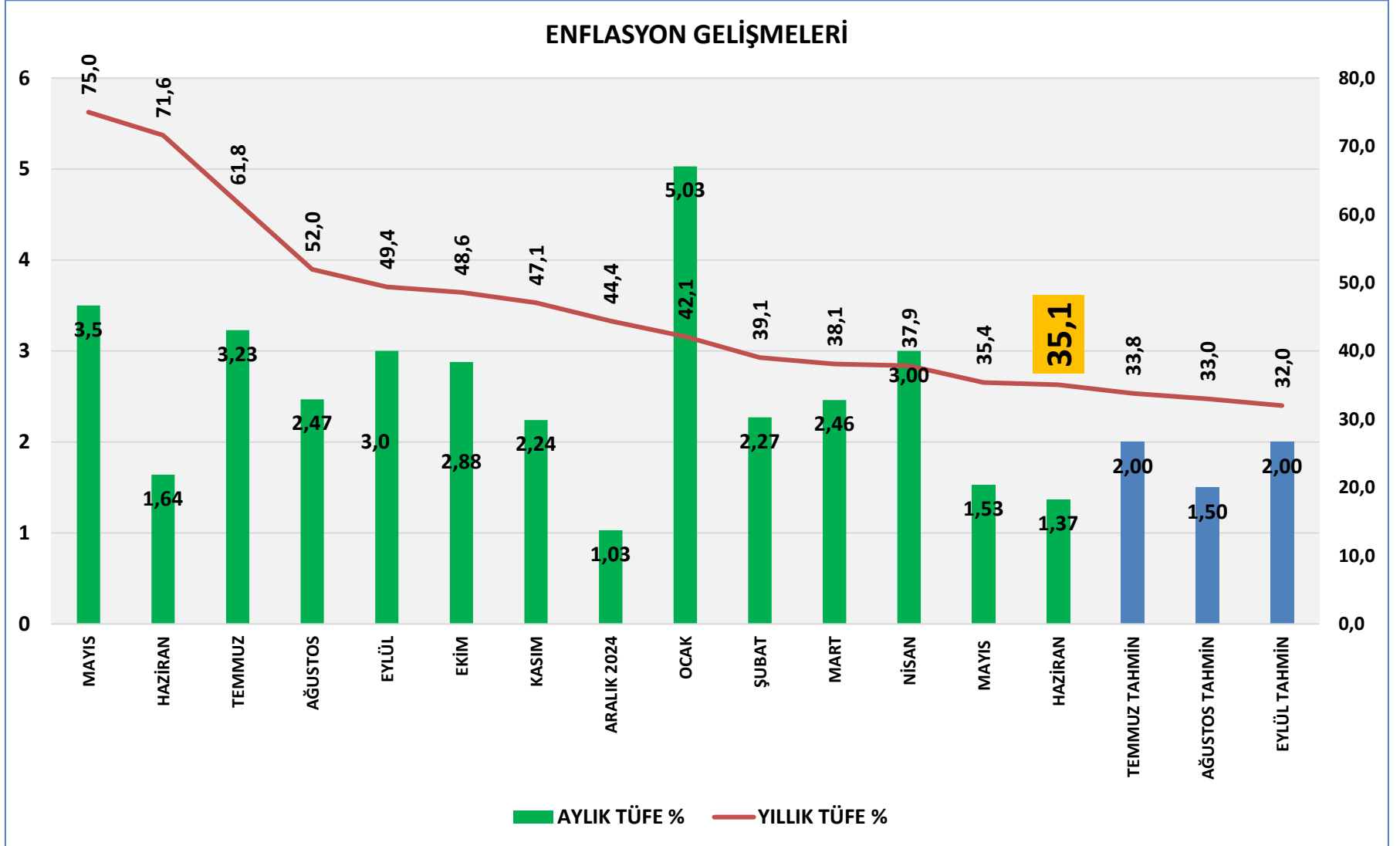

**EKONOMİ PROGRAMININ DEVAMI İÇİN ÖNÜMÜZDEKİ 3 AY KRİTİK
ENFLASYONDA BELİRGİN BİR İYİLEŞME SAĞLANMASI GEREKİYOR
İLAVE SIKILAŞMANIN REEL SEKTÖR ÜZERİNDE OLUMSUZ ETKİSİ ARTIYOR
ENFLASYONDA İSTENEN DÜŞÜŞ SAĞLANAMAZSA PROGRAMIN DEVAMI ZORLAŞIR**

MAYIS-EYLÜL DÖNEMİ ENFLASYONU ÇOK ÖNEMLİ MAYIS VE HAZİRAN AYLARINDA ENFLASYON BEKLENTİLERİN ALTINDA

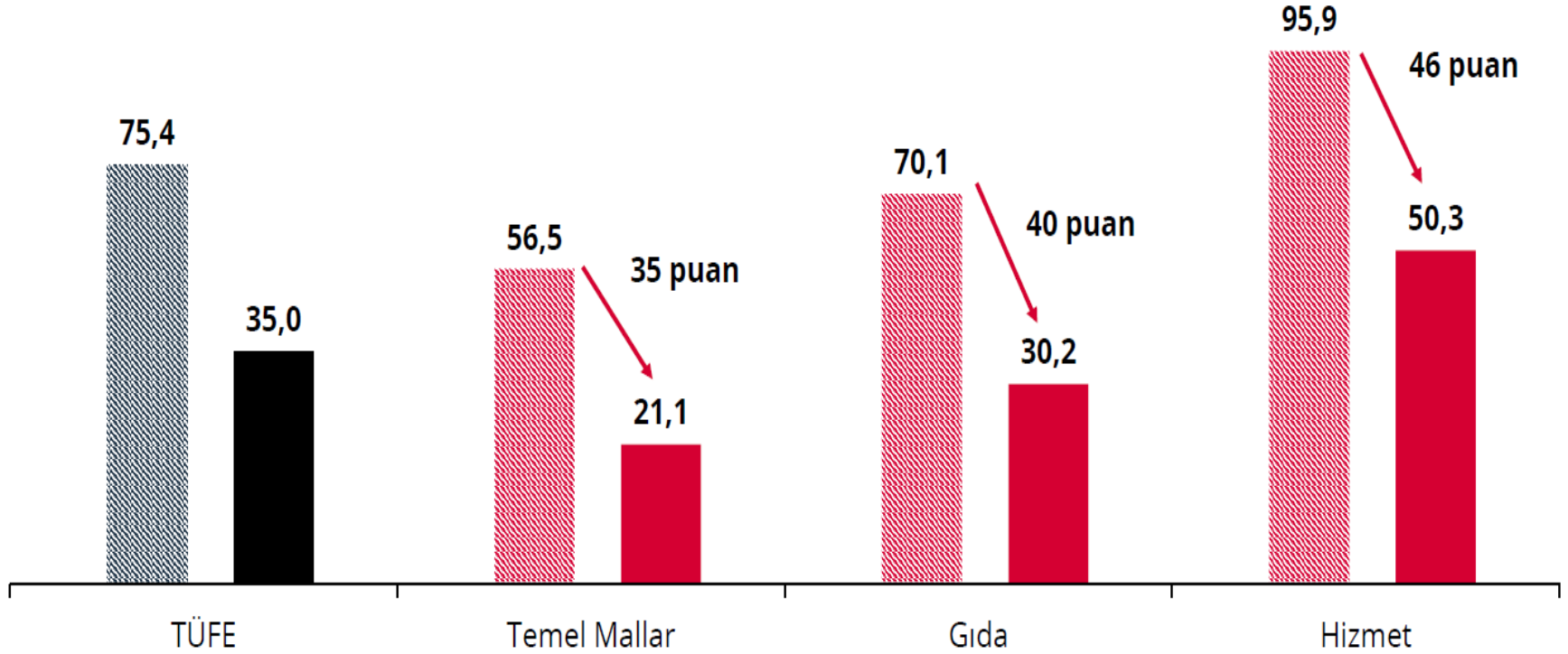

ENFLASYON GERİLİYOR

Enflasyonda düşüş genele yayılarak devam etmektedir.

TÜFE Alt Kalemleri (Yıllık % Değişim)

2024 Mayıs 2025 Haziran

ENFLASYON GERİLİYOR

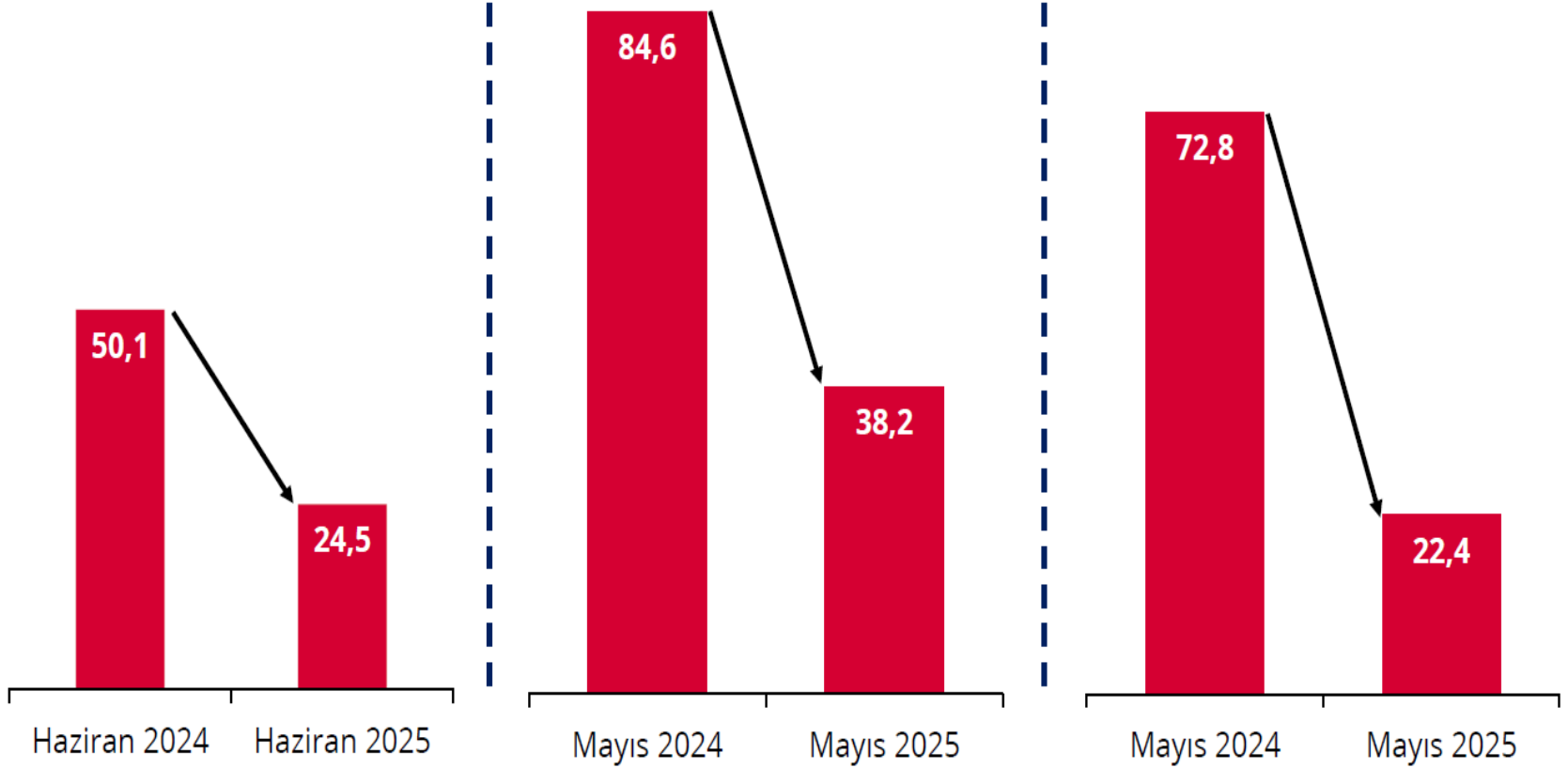
Maliyet artışları gerilemektedir.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE)

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi

İnşaat Maliyet Endeksi

(Yıllık % Değişim)

ENFLASYON BEKLENTİLERİ GERİLİYOR

12 ay sonrası yıllık tüketici enflasyonu beklentileri

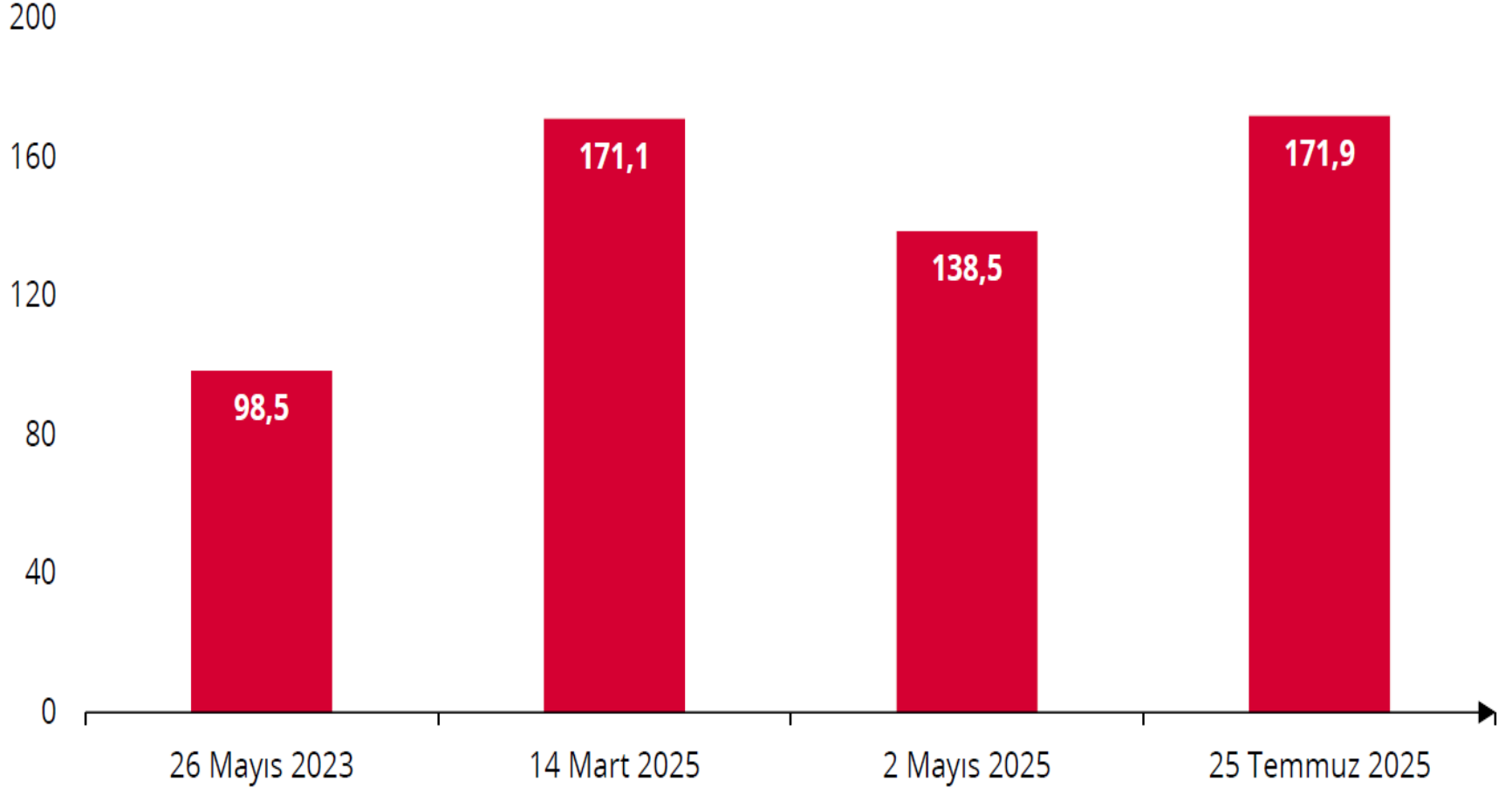

Kaynak: TCMB

(%)	Piyasa Katılımcıları 12 Ay Sonrası Enflasyon Beklentisi	Reel Sektör 12 Ay Sonrası Enflasyon Beklentisi	Hanehalkı 12 Ay Sonrası Enflasyon Beklentisi	Enflasyonun Düşeceğini Bekleyen Hanehalkı Oranı*
Temmuz 2024	30,0	55,0	72,0	29,3
Haziran 2025	24,6	39,8	53,0	30,7
Temmuz 2025	23,4	39,0	54,5	26,6
	↓↓	↓↓	↑↓	↓↓↓

DÖVİZ REZERVLERİNDE ÖNCE KUVVETLİ GERİLEME MAYIS AYINDAN İTİBAREN ARTIŞ BAŞLADI

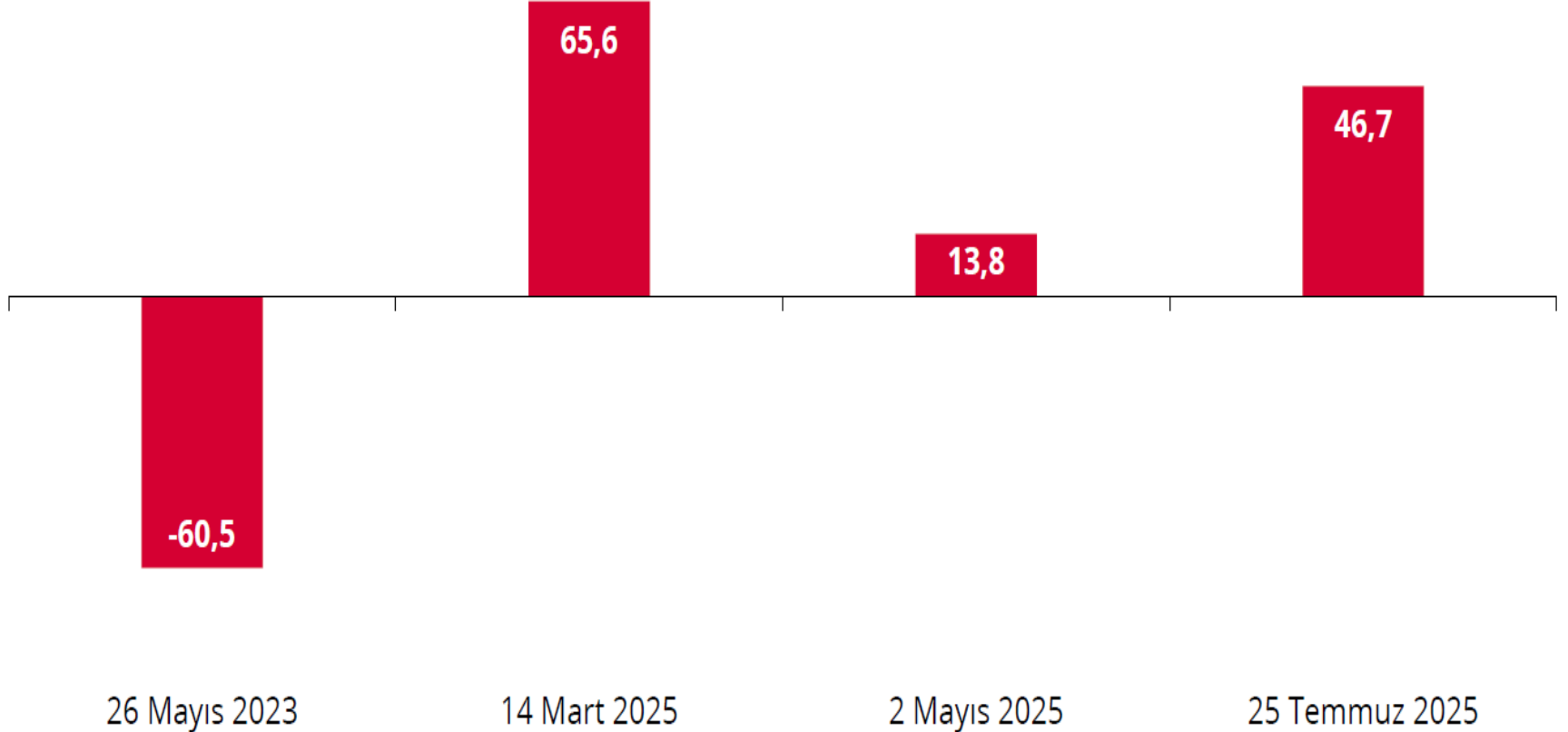
Brüt Uluslararası Rezervler (Milyar ABD Doları)

DÖVİZ REZERVLERİNDE ÖNCE KUVVETLİ GERİLEME MAYIS AYINDAN İTİBAREN YENİDEN ARTIŞ

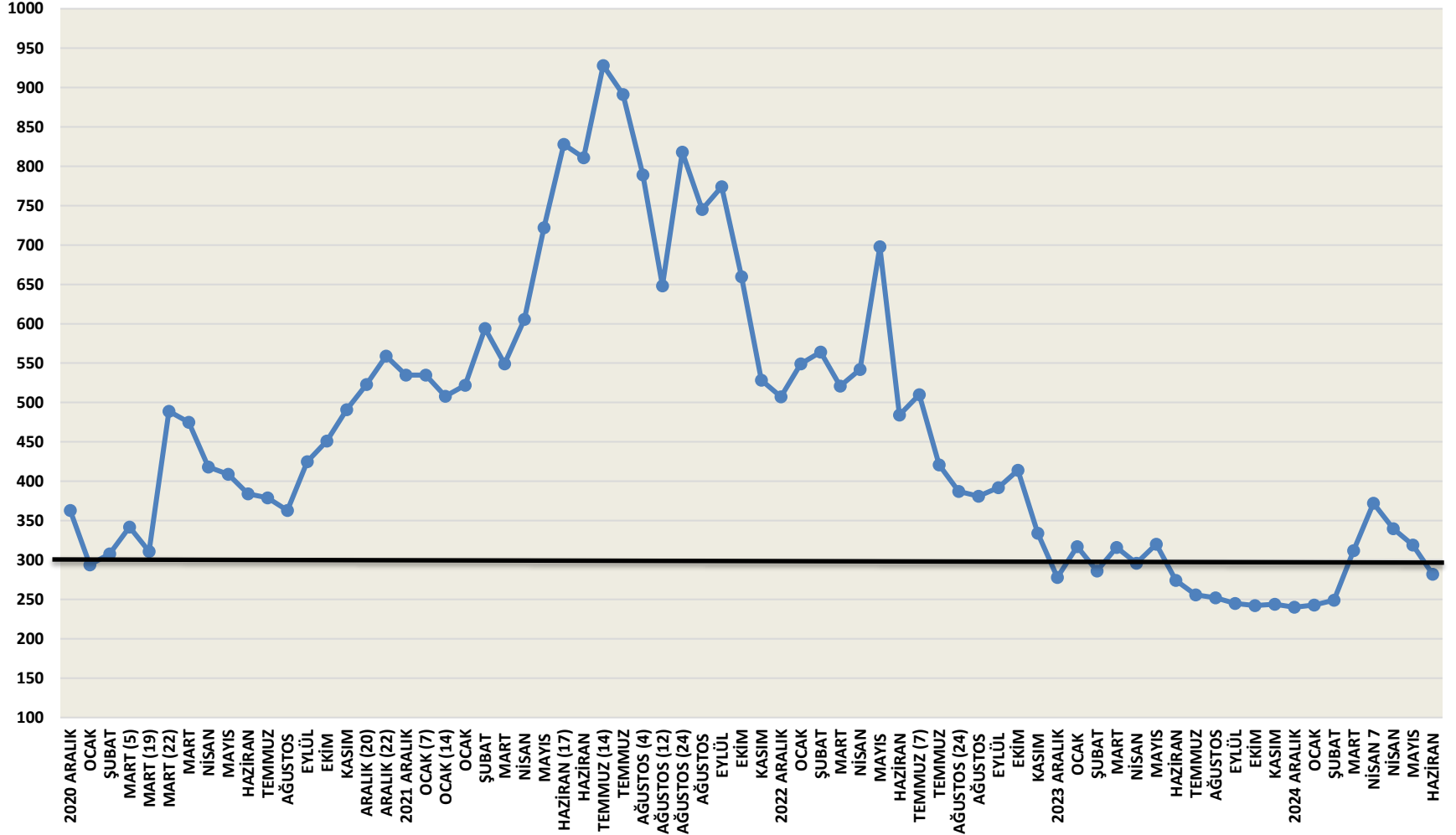

SWAP Hariç Net Rezervler (Milyar ABD Doları)

TÜRKİYE RİSK PRİMİ 300 PUANIN ALTINDA

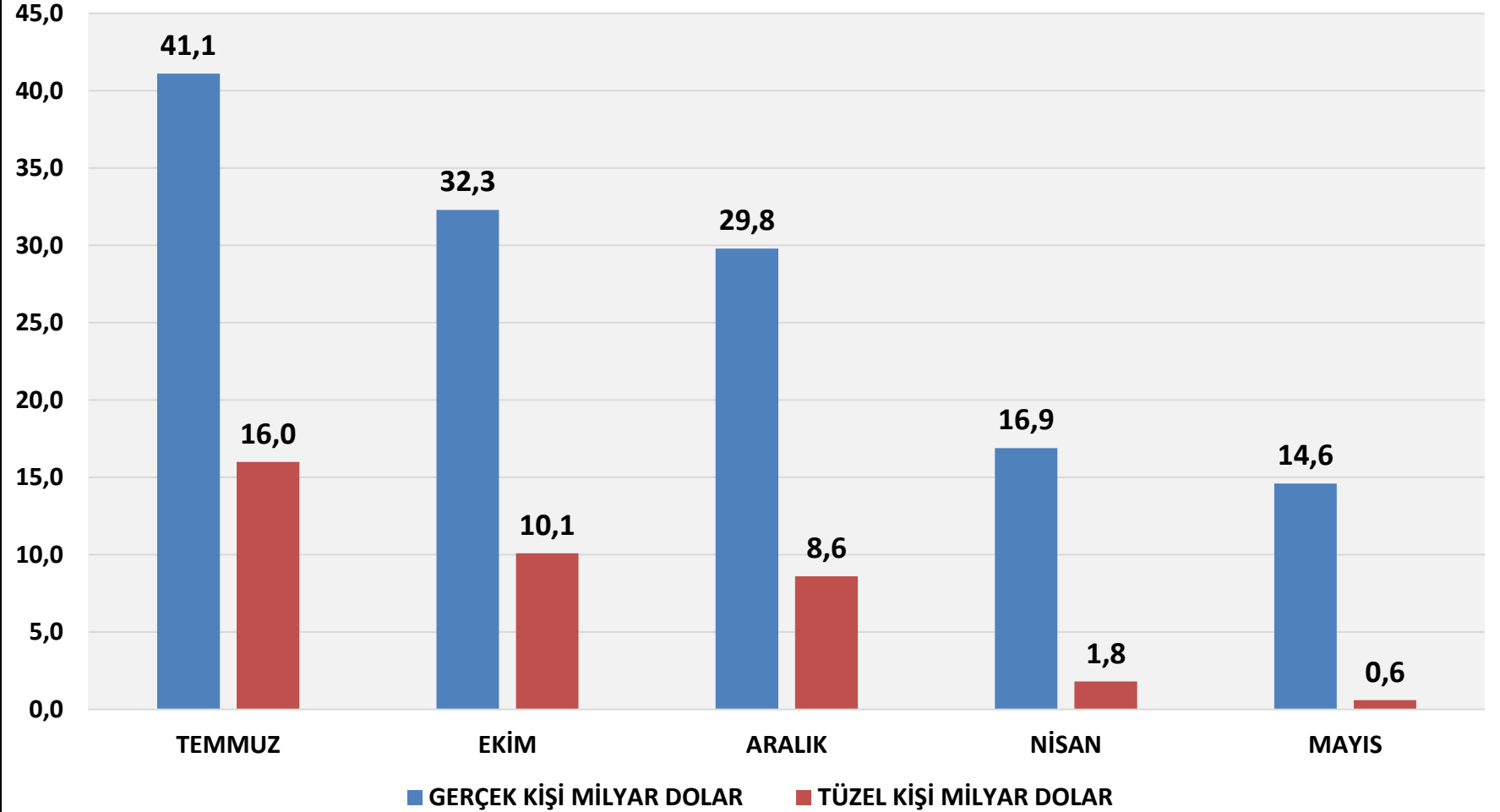
TÜRKİYE 5 YIL VADELİ CDS PUANI

KUR KORUMALI MEVDUATLARDA ÇÖZÜLME DEVAM EDİYOR

DÖVİZ DÖNÜŞÜMLÜ KKM

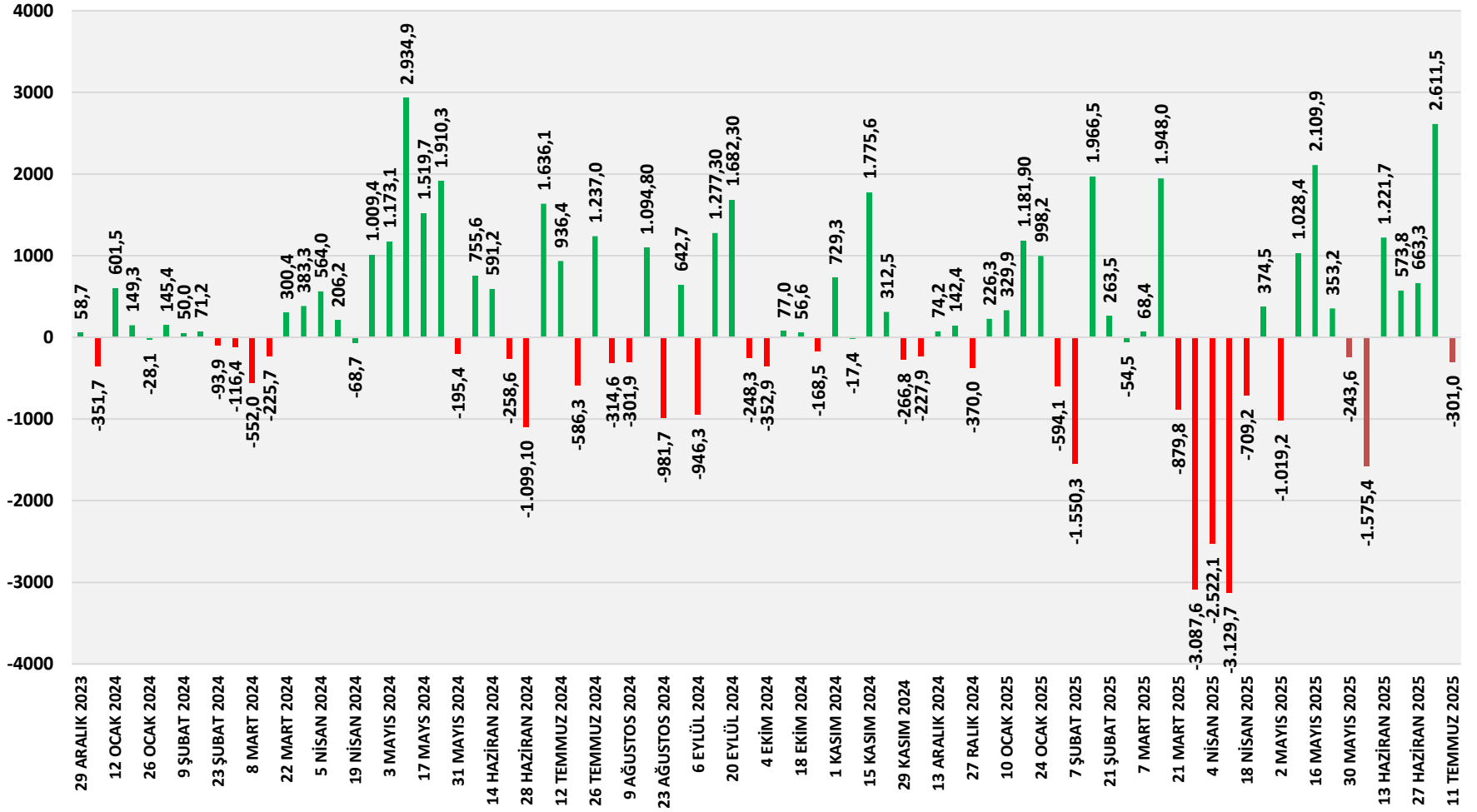

KUR KORUMALI MEVDUATLARDA ÇÖZÜLME DEVAM EDİYOR

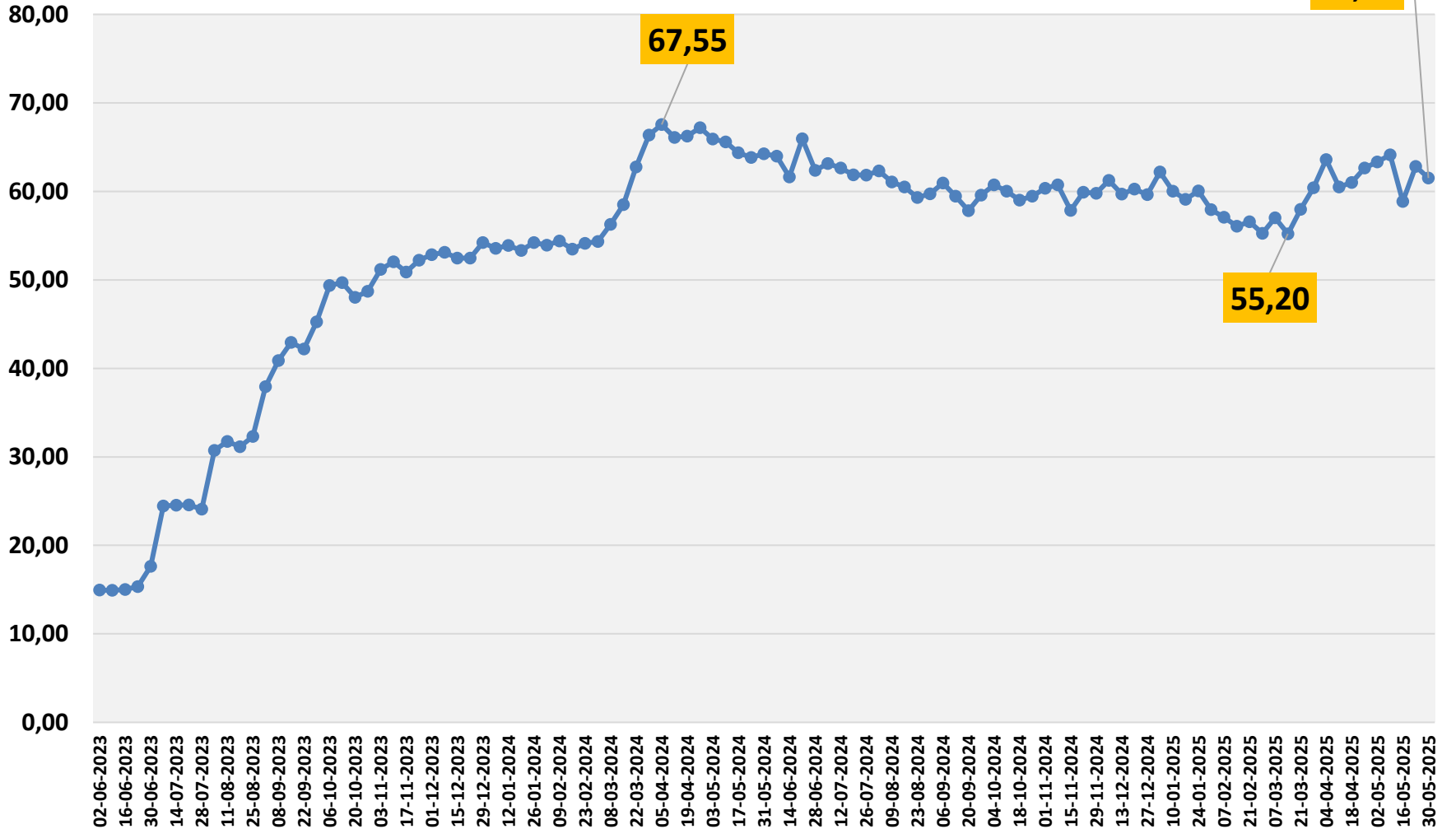
YABANCILARIN PORTFÖY YATIRIMLARINDA ÖNCE SERT ÇIKIŞ MAYISTAN İTİBAREN YENİDEN GİRİŞ

PORTFÖY HAREKETLERİ MİLYON DOLAR

TL KREDİ FAİZLERİ ÇOK YÜKSEK

TL KREDİ FAİZ ORANLARI YILLIK BİLEŞİK YÜZDE

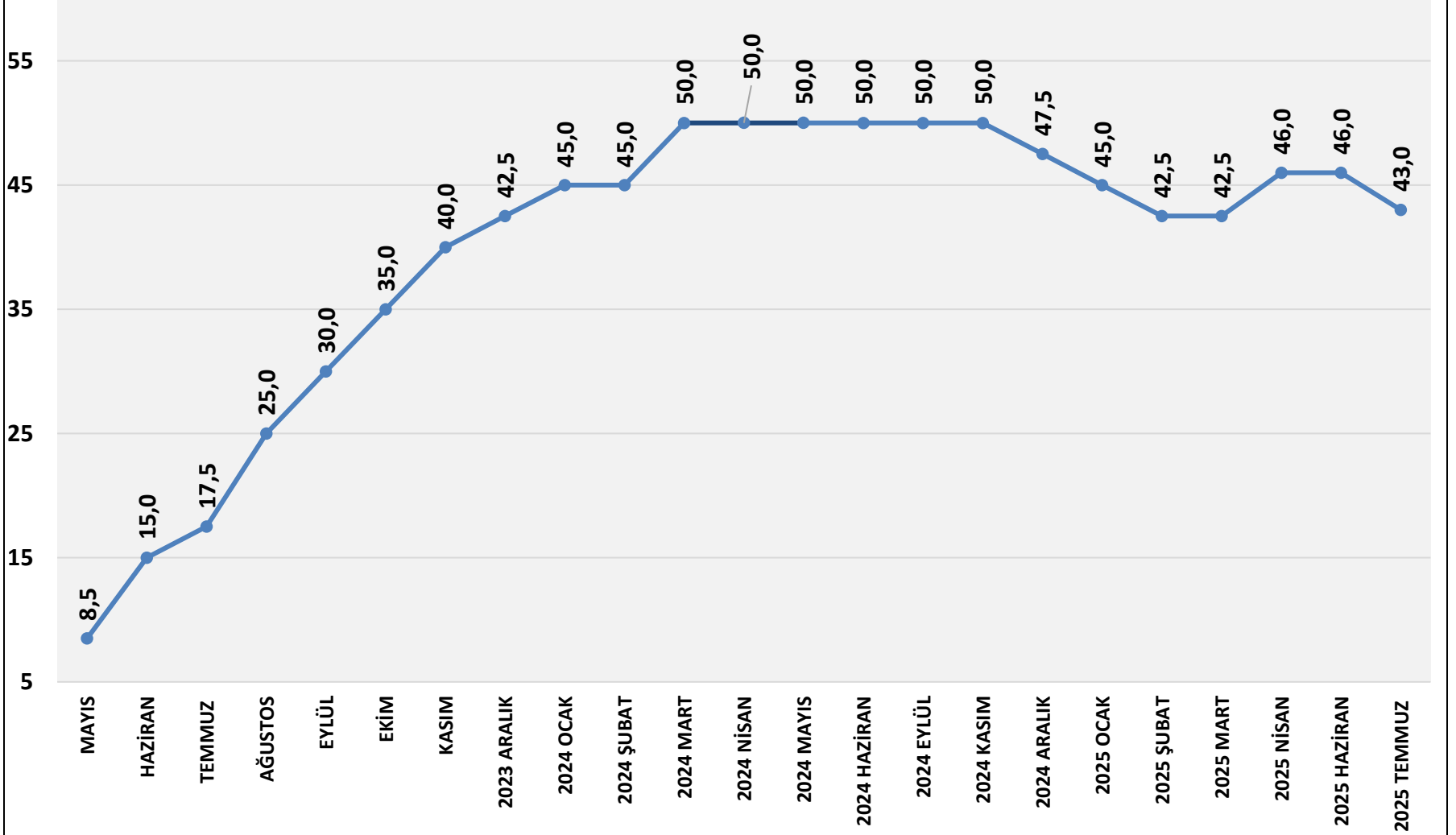
TİCARİ KREDİLERDE YAVAŞLAMA

TCMB FAİZ İNDİRİMLERİNE BAŞLADI

TCMB POLİTİKA FAİZİ YÜZDE

2025 YILI İKİNCİ YARISI İÇİN ANA SENARYO

	2024 ARALIK	2025 MART	2025 HAZİRAN	2025 TEMMUZ	2025 EYLÜL	2025 ARALIK
TCMB TÜFE HEDEFİ YÜZDE	44,4	39	36	33	28	24
TÜFE YÜZDE	44,4	38	35,05	34,0	32,0	28/29
TCMB POLİTİKA FAİZİ YÜZDE	47,5	42,5	46,0	43,0	41,0	35,0
TCMB GECELİK BORÇ VERME FAİZ ORANI YÜZDE	48,0	46,0	49	46	43,0	38,0
MEVDUAT VE KREDİ FAİZİ YÜZDE YILLIK BİLEŞİK	55	45-50	60	55-60	45-50	40/45
TL/DOLAR KURU	35,34	38,0	39,9	40,6	41,5	43,0/43,5
KREDİ BÜYÜMESİ	SINIRLI	SINIRLI	SINIRLI	SINIRLI	GEVŞEME	GEVŞEME

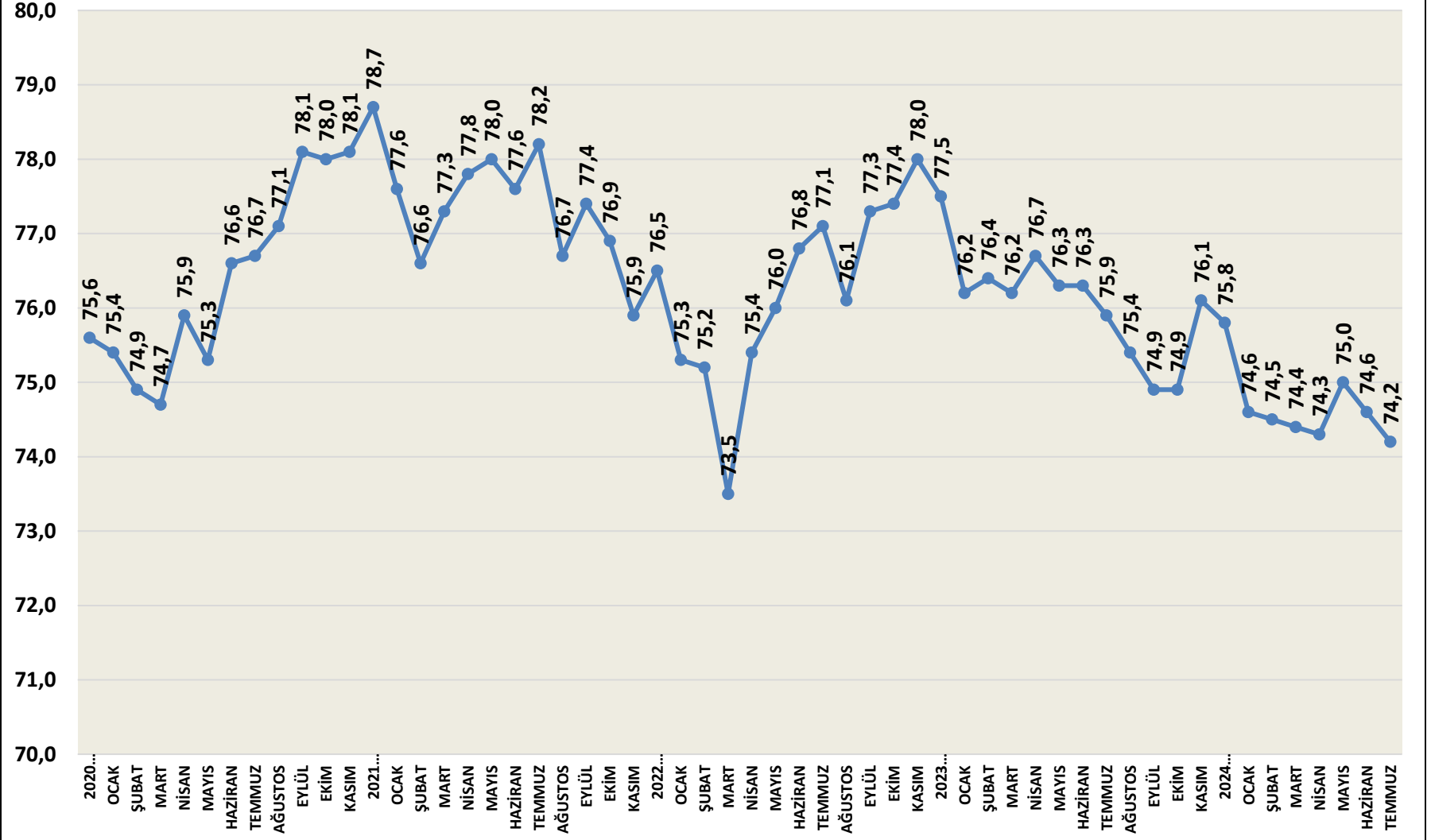
TCMB PİYASA KATILIMCILARI ANKETLERİ 2025 YILSONU BEKLENTİLERİ

GÖSTERGELER	2024 SONU FİİLİ	2025 SONU TAHMİNİ OCAK 2025	2025 SONU TAHMİNİ ŞUBAT 2025	2025 SONU TAHMİNİ MART 2025	2025 SONU TAHMİNİ NİSAN 2025	2025 SONU TAHMİNİ MAYIS 2025	2025 SONU TAHMİNİ HAZİRAN 2025	2025 SONU TAHMİNİ TEMMUZ 2025
TÜFE ENFLASYON YÜZDE	44,30	27,03	28,30	28,03	29,98	30,35	29,86	29,66
TL/DOLAR KURU	35,36	43,23	42,89	42,79	43,60	43,70	43,57	43,72
MERKEZ BANKASI FAİZİ YÜZDE	47,50	30,50	31,00	30,80	32,57	33,25	34,10	34,75

İMALAT SANAYİNDE KAPASİTE KULLANIM ORANI GERİLİYOR

İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ORANI YÜZDE

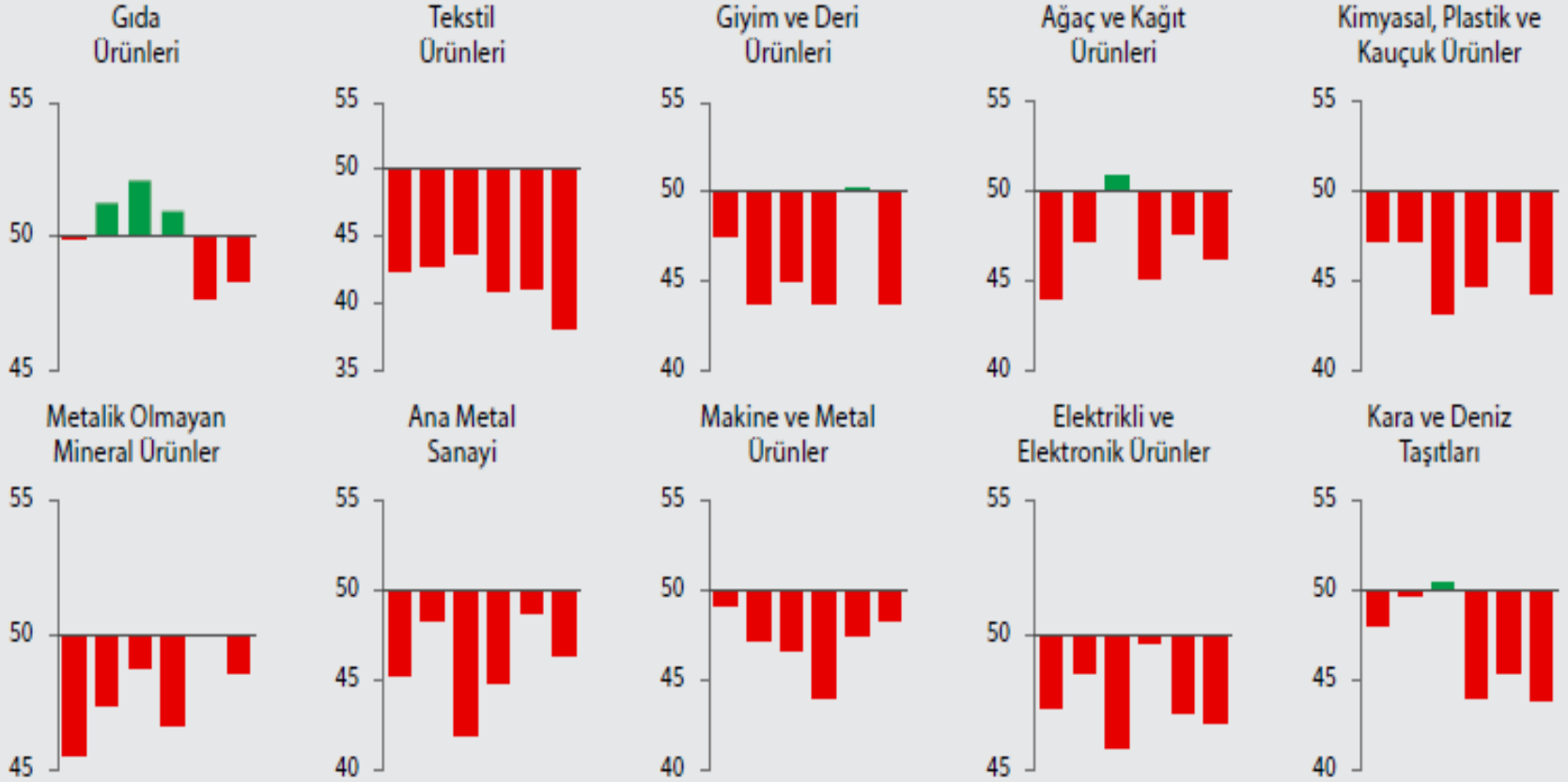

İMALAT SANAYİNDE ZAYIFLAMA SÜRÜYOR KONKORDATO VE İFLASLAR

Sektörel PMI Genel Bakış

ma, >50 = önceki aya göre iyileşme, Oca'25 - Haz'25

Kaynaklar: İstanbul Sanayi Odası ve S&P Global PMI.

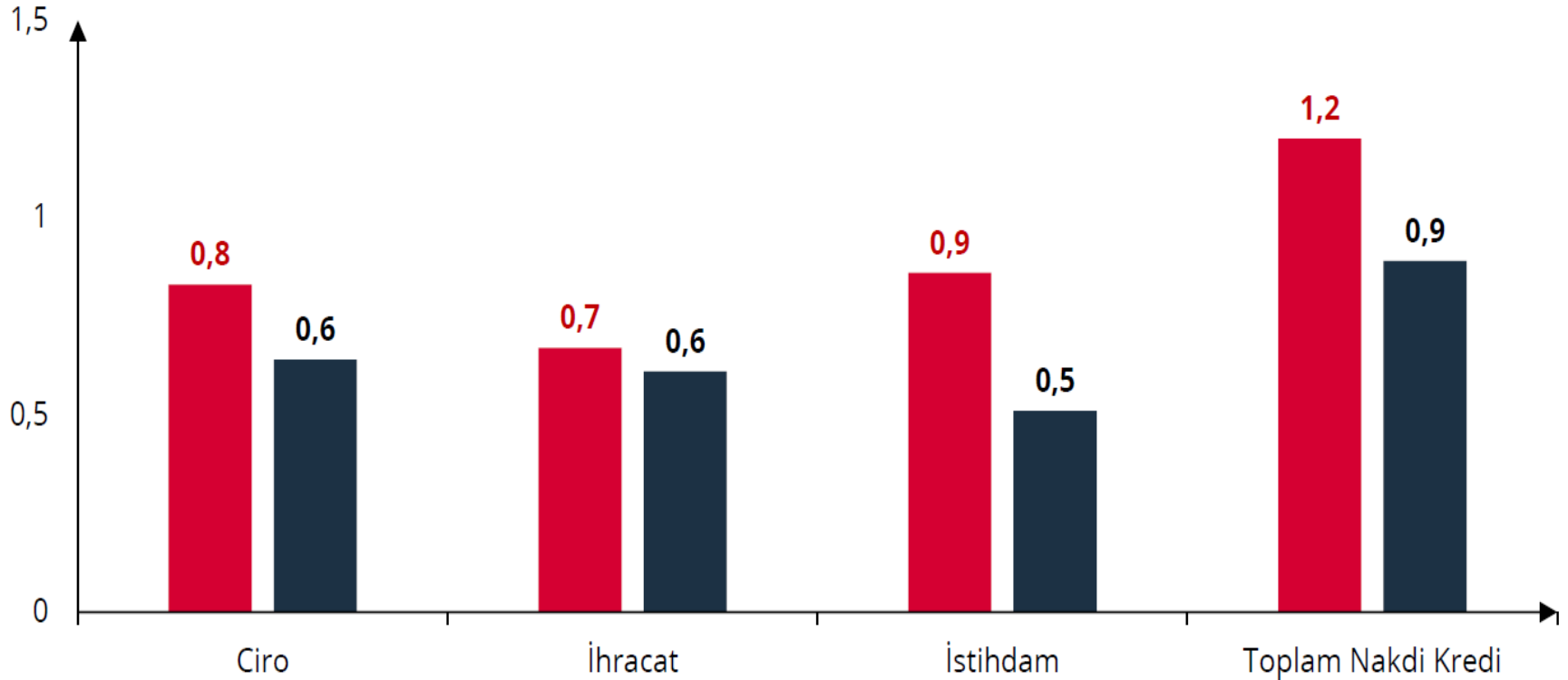

KONKORDATO VE İFLASLAR

Konkordato talep eden firmaların ekonomideki payı görece düşüktür.

Konkordato Talep Eden Firmaların Ekonomik Büyüklükler İçindeki Payı* (%)

■ Nisan 2018-Aralık 2019 ■ Ocak 2024-Haziran 2025

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES

ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

SERGÜL SOKAK, SARAL SİTESİ C.BLOK D.10 GAYRETTEPE-BEŞİKTAŞ İSTANBUL TEL 0212 352 87 95

www . e s d h . com . tr
